

Salmar AS
Att: Jens-Vidar Viken

7266 KVERVA

SalMar AS - behandling av søknad om tillatelse til slaktemerd ved Klubben i Senja kommune

Innledning

Fiskeridirektoratet viser til søknad 31. mars 2020 fra SalMar AS (heretter SalMar). Det er søkt om ny tillatelse til slaktemerd ved lokaliteten Klubben i Senja kommune med fire tillatelser på 780 tonn maksimalt tillatt biomasse (MTB).

Kvittering for betalt gebyr er vedlagt søknaden.

Søknaden

SalMar er i ferd med å etablere ilandførings- og foredlingsanlegg for laks på Klubben i Senja kommune. Anlegget skal dekke selskapets behov for slaktekapasitet i regionen. SalMar benytter erfaringen fra etableringen av InnovaMar anlegget ved planleggingen av anlegget på Klubben som kalles InnovaNor. Anlegget skal ha en teoretisk produksjonskapasitet på 165 fisk per minutt. Ilandføringsanlegget må i følge søknaden derfor sikres stabil tilgang av laks uavhengig av værforhold eller begrensninger i brønnbåtkapasitet. Mulighet for direktelevering skal etableres med eget kaianlegg for å ivareta biosikkerheten ved levering av syk fisk. Kaien skal også ha løsning for lossing av bløgget og sløyet fisk. I tillegg til å dekke SalMars behov i regionen skal anlegget være attraktivt for andre aktører i regionen med behov som SalMar kan bidra til å dekke. Anlegget skal stå klart for prøveoppstart våren 2021.

Salmar søker om fire tillatelser til slaktemerd og mener at områdets beskaffenhet indikerer gode forutsetninger for å oppbevare slakteklar laks. For å sikre trygg biomassetthet skal biomassen fordeles på ti merder. Tettheten skal ikke overstige 24 kg/m³. Fisken skal stå maksimalt seks dager i slaktemerdene.

Søknaden er for øvrig vedlagt en god del dokumentasjon som ikke er relevant for behandling av søknad om tillatelse til slaktemerd, men som kan være relevant for

behandling av søknad om klarering av lokaliteten. Denne søknaden skal fylkeskommunen behandle.

Hjemmel

Laksetildelingsforskriften § 8 første ledd gir fylkeskommunen kompetanse til å klare lokaliteter etter kapittel 6. Etter § 8 annet ledd skal søknad om tillatelse etter kapittel 5 sendes til Fiskeridirektoratet for behandling. Dersom Fiskeridirektoratet gir tilsagn om tillatelse, skal tilsagnet sendes fylkeskommunen som deretter foretar en klarering av lokaliteten etter laksetildelingsforskriften § 30.

Etter § 22 fjerde ledd, skal akvakultur i slaktermerd benyttes til kortvarig oppbevaring ved slakteriet av slakteklar matfisk.

Av § 23 første ledd følger det generelle vilkår for tildeling og fornying av tillatelse til akvakultur for særlige formål. Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse etter en faglig vurdering ut fra behovet. Tillatelse kan gis midlertidig for inntil 10 år om gangen.

Søknad om forlengelse av tidsbegrenset tillatelse skal være Fiskeridirektoratet i hende minimum ett år før tillatelsen går ut, jf. § 23 andre ledd.

Etter § 25 kan en tillatelse kun gis til et godkjent slakteri for oppbevaring av slakteklar fisk. Det stilles krav om at lagring skal skje i umiddelbar nærhet til gjeldende slakteri.

Etter § 28b, kan ikke maksimalt tillatt biomasse pr. tillatelse overstige 780 tonn.

Fiskeridirektoratets vurdering

SalMar søker om fire nye slaktermerdtillatelser i umiddelbar nærhet til det nye slakteriet InnovaNor, som er under etablering. Fisken skal ifølge søker oppbevares i slaktermerdene i maksimalt seks dager. Fiskeridirektoratet forutsetter at fisken skal være slakteklar når den ankommer slaktermerdene, det vil si ferdig sultet. Fisken kan ikke føres i slaktermerdanlegget.

Fiskeridirektoratet finner at vilkårene for tildeling av tillatelse til slaktermerd er oppfylt, jf. laksetildelingsforskriften § 22, fjerde ledd, § 23 første ledd og § 25.

Den omsøkte lokaliteten ligger i et lokalt viktig gytefelt for torsk (Laneset-Kårvikhamn). Det er ikke registrert fiskeplasser med verken aktive eller passive redskaper ved lokaliteten. Det nærmeste registrerte området for passive redskaper ligger i underkant av to kilometer unna den planlagt lokaliteten. Uten å foregripe vurderinger som skal foretas av fylkeskommunen etter laksetildelingsforskriften § 30 ved klarering av lokaliteten kan ikke Fiskeridirektoratet på dette tidspunktet se at det er konflikt mellom fiskeriene i området og den omsøkte lokaliteten. Spørsmålet blir om slaktermerdlokaliteten kommer i konflikt med gytefeltet som sådan.

Fiskeridirektoratet viser til akvakulturloven § 10 første ledd der det fremgår at akvakultur skal etableres, drives og avvikles på en miljømessig forsvarlig måte. Det fremgår av forarbeidene til akvakulturloven § 10 i Ot. prp. 61 (2004-2005) på side 64 at:

«Akvakultur vil etter sin art ha innvirkning på miljøet. Tillatelse til akvakultur innebærer at myndighetene aksepterer en viss påvirkning på det omkringliggende miljø. Kravet til forsvarlighet setter grensen for akseptert påvirkning ved skadelige konsekvenser. [...] Vurderingen vil bero på et bredt faglig skjønn som omfatter blant annet kunnskap om arten og det lokale økosystem. Vurderingen skal også omfatte en avveining mellom hensynet til næringsutvikling og andre samfunnshensyn.»

Fiskeridirektoratet legger til grunn at uttalelsene i forarbeidene også gjør seg gjeldende for vurderingene etter laksetildelingsforskriften kapittel 5. Videre legger Fiskeridirektoratet til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 som retningslinjer for disse vurderingene.

Søker har sendt med en «Planbeskrivelse for Klubben Næringspark», utarbeidet av Lenvik kommune 29. januar 2018. Planbeskrivelsen redegjør grundig for konsekvenser av tiltaket på land, og utreder også muligheten for påvirkning av bestander med anadrom fisk i området. Lokaliteten ligger imidlertid i et registrert gytefelt for torsk. Fellet regnes som lokalt viktig, men er ikke nevnt i Planbeskrivelsen, men søker har opplyst om gytefeltet i vedlegget «Behovsbeskrivelser og risikovurderinger». I vedlegget legger søker til grunn at det må påregnes noe uregistrert fritidsfiske i sundet, men SalMar vurderer at det omsøkte tiltaket ikke vil være vesentlig til hinder for fiskeri. SalMar mener videre at tiltaket ikke vil forringe verdien av det lokalt viktige gytefeltet, og har sendt inn et notat 3. juli 2020, der SalMar oppsummerer en del forskning som har vært gjort ved Havforskningsinstituttet når det gjelder påvirkning av akvakultur med laks på ville marine bestander.

Det er riktig som SalMar påpeker, at det er knyttet en del usikkerhet til hvorvidt lakseoppdrett har negativ effekt på gyte- og oppvekstområder for torsk. Førre-vår prinsippet kommer derfor til anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9. Torsk er i artsdatabanken¹ kategorisert som «livskraftig», og vi viser til følgende utdrag fra vurderingen utført av en ekspertkomité for fisker i artsdatabanken:

«Arten torsk blir i norske farvann forvaltet som fire bestander (Nordøstatlantisk torsk, kysttorsk nord for 62N, Nordsjøtorsk og kysttorsk på Skagerrakkysten). Arten torsk i norske farvann er vurdert ved å summere alle disse bestandene. (...) Bestanden av kysttorsk nord for Stad hadde betydelig nedgang på slutten av 90-åra og har siden variert noe, uten en klar trend. En gjenoppbyggingsplan ble iverksatt i 2011. Fiskedødeligheten viser en svakt minkende tendens. (...) Sammenligner vi dagens (2014) mengde torsk i norske farvann med tilstanden for tre generasjoner siden (1993) så er situasjonen samlet sett bedre.»

SalMar mener at ettersom det er snakk om slakteklar fisk som ikke skal føres og som er sultet, vil det ikke være snakk om fôrspill og lite avføring som kan spres under merdene og til sundet for øvrig. Slik Fiskeridirektoratet forstår SalMar mener selskapet at det på denne bakgrunn kan være mindre risiko for påvirkning av gytefeltet.

¹ <https://artsdatabanken.no/Rodliste2015/rodliste2015/Norge/42798>

Fiskeridirektoratet er enig i at det ved en slaktemerdlokalitet vil bli mindre påvirkning på lokaliteten av disse faktorene. Imidlertid finner vi grunn til å påpeke at det ikke er klart hvilke faktorer som evt. kan påvirke adferden til torsk. Ved en slaktemerd som den SalMar planlegger vil fisken måtte måtte pumpes fra brønnbåt og opp i merdene. Ved pumping av fisk vil det skilles ut faeces (om enn i mindre omfang enn for fisk som ikke er sultet), og slim. Pumpevannet vil derfor inneholde stresshormoner og andre stoffer. Erfaringsmessig er pumpeaktiviteten ved slaktemerder høy i sesongen, slik at det i allfall i perioder må påregnes slike utslipp av en viss størrelse. Utslippene vil også fortsette så lenge fisken står i merdene, men i mindre omfang enn ved selve pumpingen. Fiskeridirektoratet kan ikke legge til grunn at disse utslippene ikke vil kunne påvirke adferden til torsk i området. Fiskeridirektoratet finner likevel at tildeling av slaktemerdtiltatsen vil medføre en svært begrenset påvirkning og akseptabel samlet belastning på kysttorsk, jf. naturmangfoldloven § 10. Det er ved vurderingen lagt vekt på at tillatelse kun kan gis for maksimalt 10 år.

Varighet

Tillatelse til slaktemerd kan gis for inntil 10 år av gangen, jf. laksetildelingsforskriften § 23 første ledd.

Det går ikke tydelig fram av søknaden hvor lenge SalMar søker om tillatelse til slaktemerd. SalMar planlegger imidlertid bygging av et stort anlegg på land, slik at Fiskeridirektoratet legger til grunn at selskapet søker om en tillatelse med en varighet på 10 år. Fiskeridirektoratet viser til vurderingen av miljømessig forsvarlighet over, og peker på kunnskapsgrunnlaget når det gjelder påvirkning fra akvakultur med laks i gytefelt for torsk er under utvikling. Dersom kunnskapsgrunnlaget tilsier det, kan Fiskeridirektoratet endre eller trekke tilbake tillatsen dersom det er nødvendig ut fra hensynet til miljøet, jf. akvakulturloven § 9. Ved evt. en fremtidig søknad om forlengelse av tillatsen, vil kunnskapsgrunnlaget også måtte vurderes på nytt. Tillatsen gis med dette en varighet på 10 år.

Vedtak

Fiskeridirektoratet gir SalMar AS fire tillatelse á 780 tonn maksimalt tillatt biomasse (MTB) til slaktemerd ved lokaliteten Klubben i Senja kommune.

Klagerett

Vedtaket kan påklages innen 3 uker, jf. forvaltningsloven § 28, jf. § 29. I medhold av forvaltningsloven § 27b, setter Fiskeridirektoratet som vilkår for å reise søksmål at klageretten er benyttet. Fiskeridirektoratet ber Troms og Finnmark fylkeskommune om behandle søknaden om klarering av lokaliteten.

Med hilsen

Øyvind Lie
direktør

Karianne Edtem Thorbjørnsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Salmar AS

7266 KVERVA

Kopi til:

Troms og Finnmark
fylkeskommune

Postboks 701

9815 VADSØ

